

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2017. szeptember 29.
(OR. en)

12671/17

FREMP 99
JAI 847
COHOM 103
POLGEN 125
AUDIO 103
DIGIT 196

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	12112/17
Tárgy:	Az elnökség informális dokumentuma a Tanács (Általános Ügyek) 2017. október 17-i ülésére – Éves párbeszéd a jogállamiságról

Mellékelten megküldjük a delegációk részére az Általános Ügyek Tanácsának 2017. október 17-i ülésére készített elnökségi informális dokumentumot.

Általános Ügyek Tanácsa, 2017. október 17.

Párbeszéd a jogállamiságról

Az észti elnökség informális dokumentuma

„A tömegtájékoztatás sokszínűsége és a jogállamiság a digitális korban”

Bevezetés

A Tanács és a tagállamok a jogállamiság tiszteletben tartásának biztosításáról szóló, 2014 decemberében elfogadott következtetéseikben meghatározták, hogy a Tanácsban (az Általános Ügyek Tanácsában) **minden évben párbeszédet kell folytatni a jogállamiságról.**

Az **első** ilyen párbeszédre a luxemburgi elnökség alatt, 2015. november 17-én, a **másodikkra** pedig a holland elnökség alatt, 2016. május 24-én került sor a Tanácsban (Általános Ügyek).

A szlovák elnökség 2016. november 15-én a Tanácsban (Általános Ügyek) **értékelte az addigi tapasztalatokat**, és megállapította, hogy a tagállamok szeretnék folytatni és intenzívebbé tenni a párbeszédet.

Harmadik párbeszéd a jogállamiságról

A tömegtájékoztatás szabadsága és sokszínűsége a jól működő demokrácia előfeltétele és záloga is egyben, és a véleménynyilvánítás szabadságával együtt az Európai Unió Alapjogi Chartájában is rögzített, az Európai Unió egyik alapkövét jelentő demokratikus érték.

Az Európai Bizottság Éves Alapjogi Kollokviuma 2016-ban a tömegtájékoztatás sokszínűségének és a demokráciának a viszonyával foglalkozott. Az elnökség e munkára építve arra kéri a minisztereket, hogy vizsgálják meg: a **digitális kor milyen konkrét kihívásokat állít elénk a tömegtájékoztatás sokszínűségét és a jogállamiságot illetően.**

A digitális platformok hozzáférhetősége és az internet egyaránt elősegítik az átlátható és tényleges részvételi demokráciát. Mindezzel együtt a konvergencia jegyében alakuló új médiakörnyezet, a digitális kor **számos új kihívást is magában hordoz az alapvető jogokra, a demokráciára és a jogállamiságra nézve**, hiszen a közösségi médián és az interneten terjedő pontatlan és hamis hírek visszavethetik nemcsak a média iránti bizalmat, hanem a demokratikus társadalmak szempontjából rendkívül fontos kérdésekről szóló politikai viták minőségét is. Ha a digitális eszközök révén való félretájékoztatás nagy méreteket ölt, alááshatja a demokráciák alapját, a megfelelően tájékozott polgárság politikai szerepvállalását is. Amennyiben elveszik a médiába vetett bizalom, a média nem tudja betölteni azt a szerepét, hogy elszámoltassa az államokat, az Uniót és a privát szereplőket, így nem tud hozzájárulni a jogállamiság fenntartásához sem. Napjainkban – főleg a fiatalabb polgárok körében – sokan **egyre inkább az internetet és a közösségi hálózatokat** használják elsődleges hírforrásként, ezért elengedhetetlenül fontos, hogy sokszínű, független és minőségi információk révén biztosítsuk a média iránti bizalmat. Ugyanilyen fontos az is, hogy képesek legyünk különbséget tenni a valós, illetve a pontatlan és nem hiteles információk között.

Az ész elnökség e fenti kihívások megvitatása céljából 2017. július 12-én **informális szakértői szemináriumot** szervezett Brüsszelben „A tömegtájékoztatás sokszínűsége és a jogállamiság a digitális korban” címmel. A szemináriumon az uniós tagállamok, az uniós intézmények, az EU Alapjogi Ügynöksége és az Európa Tanács mellett a civil társadalom, a tudományos szféra, valamint médiatársaságok és újságírók képviseltették magukat. A szemináriumról készült összefoglaló a 12112/17 dokumentumban található.

A **rendezvény keretében** a résztvevők arról folytattak megbeszéléseket, hogy a különböző szereplők – azaz a tagállamok, az EU intézményei, a nem kormányzati szervezetek és a médiatársaságok – mit tehetnének azért, hogy a lakosság digitális korunkban hiteles információkhoz jusson és megbízzon a médiában, továbbá hogy kellően tájékozott politikai vitát lehessen folytatni a különböző kérdésekről. A **sokszínű, független és megbízható tömegtájékoztatás** felbecsülhetetlen szerepet tölt be a demokrácia és a jogállamiság őrzőjeként. E létfontosságú szerepét pedig csak akkor tudja ellátni, ha élvezi az emberek bizalmát. A szeminárium rávilágított arra, hogy a kihívások sokrétűek, és megoldásukhoz új szemléletmódokra van szükség, de a cenzúra egyértelműen járhatatlan út. A résztvevők hangsúlyozták, hogy a felelősség közös: egyaránt terheli a jogalkotókat, az újságírókat, a kiadókat, az online szolgáltatókat és az információk fogyasztóit, azaz a polgárokat. Több felszólaló is beszélt arról, hogy nem lehet mindent törvényi úton vagy önszabályozással szabályozni. A médiaműveltség ezért már gyerekkortól kezdve, de felnőttkorban is elengedhetetlen ahhoz, hogy az információk fogyasztóiként képesek legyünk felismerni a hamis vagy félrevezető információkat, és megértsük, hogy kik és miért terjesztenek álhíreket.

Az elnökség a harmadik jogállamisági párbeszéd során az alábbi kérdések mentén kívánja folytatni a témával kapcsolatos megbeszéléseket:

- 1. kérdés:** Ön szerint digitális korunkban és az új médiakörnyezetben mik a legkomolyabb, a jogállamiság, a demokrácia és az alapvető jogok szempontjából jelentkező kihívások? Kérjük, számoljon be arra vonatkozó tapasztalatairól, hogy miként lehet kezelni ezeket a kihívásokat!
- 2. kérdés:** Mit tehetnek a tagállamok annak érdekében, hogy segítsék az újságírókat, a kiadókat és az online szolgáltatókat abban, hogy garantált legyen az újságírás minősége és a közzétett információk megbízhatósága? Kérjük, ismertesse a nemzeti szinten felmerülő kihívásokat, és az azokra megoldást kínáló legjobb gyakorlatokat!
- 3. kérdés:** A médiaműveltség döntő szerepet játszik a médiába vetett bizalom fenntartásában, hiszen e készségnek köszönhetően az olvasók, hallgatók és nézők különbséget tudnak tenni a megbízható és a nem megbízható információforrások között. Mi a tagállamok szerepe annak biztosításában, hogy az európai polgárok – korosztályra való tekintet nélkül – kellő médiaműveltséggel rendelkezzenek?

A párbeszéd lebonyolítása

Először az elnökség és az EU Alapjogi Ügynökségének igazgatója tart bevezetőt, ezt követően pedig a Bizottság és a tagállamok kapnak szót, hogy a fenti három kérdés alapján megosszák gondolataikat a többi résztvevővel. A megbeszélést követően az elnökség **elnökségi következtetéseket** készít.

Ezeket az elnökségi trióban részt vevő partnereivel közösen további vizsgálat céljából megküldi a megfelelő tanácsai előkészítő szerveknek. A Tanács 2019 végéig újraértékeli a jogállamiságról szóló párbeszédet. Ezen értékelés keretében születhet majd döntés a további lépésekről.

